

Tidpunkt:

Torsdag den 15 oktober 2020, kl. 16:45 – 16:54

Plats:

Hantverkargatan 2F, Insikten

Närvarande:

Se bilaga

Justerat:

§§ 1-5, § 8, § 14

Den 28 oktober 2020

Isabel Smedberg Palmqvist
Ordförande

Kadir Kasirga
Vice ordförande

Carmen Holm Nordquist
Sekreterare

Tidpunkt:

Torsdag den 15 oktober 2020, kl. 16:45 – 16:54

Plats:

Hantverkargatan 2F, Insikten

Närvarande:

Se bilaga

Justerat:

§§ 6-7, §§ 9-13

Den 15 oktober 2020

Isabel Smedberg Palmqvist
Ordförande

Kadir Kasirga
Vice ordförande

Carmen Holm Nordquist
Sekreterare

§ 1

Val av justerare och dag för justering

Beslut

Ordförande Isabel Smedberg Palmqvist (L) och Kadir Kasirga (S) utsågs att justera protokollet från dagens sammanträde. Justering av protokoll ska ske senast torsdagen den 29 oktober 2020.

§ 2

Anmälan av protokoll

2.1. Anmälan av protokoll från utbildningsnämndens förvaltningsgrupp den 6 oktober 2020

2.2. Anmälan av protokoll från utbildningsnämndens råd för funktionshinderfrågor den 7 oktober 2020

Beslut

Anmälan av protokoll från utbildningsförvaltningens förvaltningsgrupp den 6 oktober 2020, samt anmälan av protokoll från utbildningsnämndens råd för funktionshinderfrågor den 7 oktober 2020, som blivit vederbörligen justerade, anmäls och läggs till handlingarna.

§ 3

**Anmälan av beslut från kommunfullmäktige och
kommunstyrelsen inom nämndens verksamhetsområde**

Beslut från kommunfullmäktige och kommunstyrelsen inom
utbildningsnämndens verksamhetsområde anmäldes.

Beslut

Anmälan läggs till handlingarna.

§ 4**Anmälan av delegationsbeslut, inkomna handlingar m.m.**

- a) Anmälningar till och med den 28 september 2020
beträffande:
Förskoleavdelningen
Grundskoleavdelningen
Gymnasieavdelningen
Avdelningen för ekonomi och styrning
Avdelningen för utveckling och samordning
Avdelningen för personal och kompetensförsörjning
- b) Anmälan av anställningsbeslut under perioden 8 september
– 30 september 2020.
17 stycken anställningsbeslut enligt ärendegrupp 1002.
- c) Anmälan av beslut om att skolplikten upphör på grund av
varaktig vistelse utomlands, 37 stycken under perioden 8
september – 30 september 2020. Ärendegrupp 407a, dnr
4.2.3-6731/2020.

Övrigt

- d) Anmälan av rapporterade anmälningar avseende kränkande
behandlingar under perioden 15 september t.o.m. 1 oktober
2020.

Kontorsutlåtanden

- e) Kontorsutlåtande med anledning remissen av ”Promemorian
Förordning om skolenhetsregister”, KS dnr 2020/1172.

Beslut

Anmälan godkänns och läggs till handlingarna.
---

§ 5**Månadsrapport september 2020**

Ekonomisk rapport för september 2020 anmäldes.

Beslut

Anmälan läggs till handlingarna.

Särskilt uttalande

Kadir Kasirga (S) m.fl. och Tina Kratz (V) m.fl. anmälde ett särskilt uttalande enligt nedan:

Coronapandemin är fortfarande över oss och i flera regioner ökar smittspridningen. Stockholm är en av dem. Även då de ekonomiska effekterna av pandemin fortfarande är osäkra beroende på hur smittspridningen utvecklas under hösten är det glädjande att regeringens insatser för att stärka den kommunala ekonomin gett effekt.

Den oerhört strama skolbudget som den borgerliga majoriteten lade har fått allvarliga konsekvenser ute i verksamheterna. Försämrade likvärdighet, ökad arbetsbelastning för professionerna, ökad ohälsa bland både lärare och skolledare. Framförallt har det gått ut över barnen som i lägre grad ges de förutsättningar som behövs för att fullgöra sin potential i skolan. Särskilt drabbade bland eleverna är elever i behov av särskilt stöd och barn på skolor med högt socioekonomiskt index.

Den årsprognos som presenteras i detta ärende visar på ett prognostiserat överskott på 25 miljoner kronor efter resultat dispositioner där resultatenheter ökar sina resultatfonder med 85 miljoner kronor. Det är ett avsevärt bättre resultat än det som tidigare presenterats.

Regeringen beslutade att staten skulle ta överta kostnadsansvaret för sjuklönekostnader under perioden april-juli vilket gett en ekonomisk effekt för utbildningsnämnden på 110 miljoner kronor. Samtidigt har kostnader för vikarier inte ökat på grund av ökat antal sjukskrivna vilket innebär att regeringens tillskott fått ett mycket positivt genomslag på budgetens resultat i sin helhet. Utan regeringens handlingskraft hade det prognostiserade resultatet varit betydligt sämre – det visar på att politik gör skillnad och att en annan väg är möjlig där skattesänkningar inte prioriteras före skolan.

Kraven på nerskärningar och den tunga arbetsbelastningen kvarstår dock på Stockholms skolor och det är under höstterminen som budgeten får starkast effekt. I det läge vi

befinner oss i nu behöver skolan en stärkt bemanning med fler lärare och en stärkt elevhälsa – inte tvärt om.

§ 6**Paviljonginhyrning på Bandhagens skola****Beslut**

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens förslag att uppföra en paviljong på Bandhagens skola till en uppskattad hyresgenererande projektkostnad om cirka 13,49 mnkr.
2. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens förslag att uppföra en paviljong på Bandhagens skola till en beräknad tillkommande årshyra om cirka 3,88 mnkr.
3. Utbildningsnämnden begär hos kommunstyrelsens ekonomiutskott om godkännande att uppföra en paviljong på Bandhagens skola till en uppskattad hyresgenererande projektkostnad om cirka 13,49 mnkr och till en beräknad tillkommande första årshyra om cirka 3,88 mnkr.
4. Utbildningsnämnden beslutar om omedelbar justering.

Ärendet

I och med en brist på elevplatser i området Bandhagen-Högdalen under de kommande åren behövs en tillfällig lösning till dess att den nya skolan i Högdalen, med arbetsnamnet Hemsystem, står klar. Förvaltningen föreslår därför att en paviljong med kapacitet för 240 elever placeras på en bollplan intill Bandhagens skola. Verksamheten i paviljongen kommer att ingå i Bandhagens skolas organisation. Projektet innebär en hyresgenererande projektkostnad om cirka 13,49 mnkr och en beräknad tillkommande första årshyra om cirka 3,88 mnkr.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för ekonomi och styrning i samverkan med grundskoleavdelningen och personal på Bandhagens skola, fackligt huvudskyddsombud samt SISAB.

Ärendet har behandlats i samverkan med den fackliga samverkansgruppen den 6 oktober 2020.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår utbildningsnämnden att besluta följande:

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens förslag att uppföra en paviljong på Bandhagens skola till en uppskattad hyresgenererande projektkostnad om cirka 13,49 mnkr.
2. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens förslag att uppföra en paviljong på Bandhagens skola till en beräknad tillkommande årshyra om cirka 3,88 mnkr.
3. Utbildningsnämnden begär hos kommunstyrelsens ekonomiutskott om godkännande att uppföra en paviljong på Bandhagens skola till en uppskattad hyresgenererande projektkostnad om cirka 13,49 mnkr och till en beräknad tillkommande första årshyra om cirka 3,88 mnkr.
4. Utbildningsnämnden beslutar om omedelbar justering.

Beslutsgång

Ordföranden yrkade bifall till förvaltningens förslag och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med detta.

Särskilt uttalande

Kadir Kasirga (S) m.fl. och Tina Kratz (V) m.fl. anmälde ett särskilt uttalande enligt nedan:

Enligt elevantalprognosen finns det ett underskott av elevplatser i området Bandhagen-Högdalen och det är därför bra att en temporär lösning kommer på plats till dess att den nya skolan är klar.

Däremot är vi oroade över att platsen för den nya paviljongen som föreslås är fotbollsplanen som ligger intill vid Bandhagens skola. Paviljongen har ett tillfälligt bygglov på tio år och kommer att ta upp en del av fotbollsplanens yta. Den resterande ytan ska göras om till skolgård vilket är bra. Det är mycket viktigt att skolgården blir fullgod och stimulerar till lek och rörelse då det råder stor brist på ytor för lek och idrott i området.

Det finns idag en stor brist på fotbollsplaner i området då ytterligare två fotbollsplaner kommer att byggas bort. Spontanidrotten är oerhört viktig för barnen och ungdomarna i området och principen om att ersätta idrottsytor när de byggs bort måste vidhållas – annars kommer möjligheterna till både fotboll och ishockey, bandy och konståkning på vintern vara mycket begränsade.

Vi vet att avståndet till planer är viktigt och konsekvensen kan bli fler och mer stillasittande ungdomar. Barn som idrottar presterar bättre i skolan, har lättare att knyta nätverk i så väl ungdomen som i vuxenlivet samt lyckas bättre i arbetslivet och blir produktiva samhällsmedborgare.

Den grönbå majoriteten måste ha ett helhetstänk när staden växer och vi förutsätter att förslag på ersättningsyta kommer att presenteras inom kort.

§ 7**Kvickenstorpsskolans ny- och ombyggnad****Beslut**

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens förslag att beställa förslagshandling med en beräknad kostnad om cirka 9 mnkr.
2. Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens inriktningsförslag att kapacitetsöka Kvickenstorpsskolan genom ny- och ombyggnation till en uppskattad hyresgenererande projektkostnad om cirka 281,8 mnkr med en beräknad tillkommande första årshyra om cirka 16,1 mnkr.
3. Utbildningsnämnden begär hos kommunstyrelsens ekonomiutskott om godkännande av inriktningsförslag om att kapacitetsöka Kvickenstorpsskolan genom ny- och ombyggnation till en uppskattad hyresgenererande projektkostnad om cirka 281,8 mnkr och till en beräknad tillkommande första årshyra om cirka 16,1 mnkr.
4. Utbildningsnämnden beslutar om omedelbar justering.

Ärendet

Elevantalet ökar i Farsta stadsdelsområde. Sammantaget så finns det en stor osäkerhet kring det exakta behovet och förvaltningen kan endast göra en indikativ bedömning om att det prognostiserade behovet av elevplatser är avsevärt högre än prognosen och att den prognostiserade ökningen av elevantalet kan komma att fördubblas i Farsta under prognosperioden. Utifrån den förväntade ökningen föreslår utbildningsförvaltningen därför att Kvickenstorpsskolan kapacitetsökas så att skolenheten får en total kapacitet för cirka 1080 elever fördelade på tre paralleller i årskurs f-6 och fem paralleller i årskurs 7-9. Ärendet omfattar en ny- och ombyggnation. Den befintliga skolbyggnaden, vilken idag utgör Kvickenstorpsskolan, byggs om och en ny byggnad uppförs i anslutning till den befintliga. I det fall det framtida behovet skulle vara påtagligt lägre än vad som nu bedöms så finns möjlighet att avbryta skolbyggnadsprojekt som ligger längre fram i tiden och som inte kommit lika långt i planeringen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för ekonomi och styrning i samverkan med grundskoleavdelningen och SISAB samt ett samordnande huvudskyddsombud.

Ärendet har behandlats i samverkan med den fackliga samverkansgruppen den 6 oktober 2020. Ärendet har även behandlats vid utbildningsnämndens råd för funktionshinderfrågor vid sammanträdet den 7 oktober 2020.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår utbildningsnämnden att besluta följande:

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens förslag att beställa förslagshandling med en beräknad kostnad om cirka 9 mnr.
2. Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens inriktningsförslag att kapacitetsöka Kvickenstorpsskolan genom ny- och ombyggnation till en uppskattad hyresgenererande projektkostnad om cirka 281,8 mnr med en beräknad tillkommande första årshyra om cirka 16,1 mnr.
3. Utbildningsnämnden begär hos kommunstyrelsens ekonomiutskott om godkännande av inriktningsförslag om att kapacitetsöka Kvickenstorpsskolan genom ny- och ombyggnation till en uppskattad hyresgenererande projektkostnad om cirka 281,8 mnr och till en beräknad tillkommande första årshyra om cirka 16,1 mnr.
4. Utbildningsnämnden beslutar om omedelbar justering.

Beslutsgång

Ordföranden yrkade bifall till förvaltningens förslag och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med detta.

§ 8**Skolbiblioteksplan för skolor och förskolor i Stockholms stad 2021-2024****Beslut**

Utbildningsnämnden godkänner ”Skolbiblioteksplan för skolor och förskolor i Stockholms stad 2021-2024” och överlämnar den till kommunstyrelsen.

Ärendet

Utbildningsförvaltningen har enligt uppdrag från kommunfullmäktige under 2020 utvärderat den nuvarande skolbiblioteksplanen och tagit fram en ny plan i syfte att barn, elever och lärare ska ha god tillgång till välfungerande bibliotek i skolan respektive förskolan. Skolbiblioteksplanen ska vara ett styr- och stöddokument för fortsatt skolbiblioteksutveckling i stadens skolor och förskolor. Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner planen och överlämnar den till kommunstyrelsen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stöd kring lärande och elevhälsa, i samverkan med förskoleavdelningen, grundskoleavdelningen och gymnasieavdelningen samt representanter för stadsdelsförvaltningarna och Stockholms stadsbibliotek.

Ärendet har behandlats av den fackliga samverkansgruppen den 6 oktober 2020. Ärendet har också behandlats av utbildningsnämndens råd för funktionshinderfrågor vid sammanträdet den 7 oktober 2020. Det pågående arbetet med att ta fram skolbiblioteksplanen har också behandlats vid funktionshinderrådets tidigare sammanträden.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår utbildningsnämnden besluta att godkänna ”Skolbiblioteksplan för skolor och förskolor i Stockholms stad 2021-2024” och överlämna den till kommunstyrelsen.

Beslutsgång

Ordföranden yrkade bifall till förvaltningens förslag och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med detta.

Särskilt uttalande

Kadir Kasirga (S) m.fl. Tina Kratz (V) m.fl. anmälde ett särskilt uttalande enligt nedan:

Läsande går hand i hand med lärande och stadens uppdaterade plan för skolbibliotek är något som är i grunden mycket

positivitet. Det finns i förslaget och arbetet som lagts ned bakom förslaget mycket som är bra. Att alla stadens skolor och förskolor får tillgång till den kompetens som finns inom stadens bibliotek är en nyckel för att detta ska bli lyckat. Att alla skolformer lyfts fram i förslag från förskola till gymnasieskola visar på ambitionsnivå samt att barns rättigheter enligt barnkonventionen tas på allvar. Vi hoppas att planen ska göra så att alla barn verkligen får en kontakt med biblioteken och böckerna genom skolans värld.

Det som inte beskrivs i underlaget är vad som sker med de skolor och förskolor som väljer av tidsbrist eller ointresse att inte erbjuda sina barnböcker eller etablerar kontakt med bibliotekens värld. Då planen förutsätter att det skall finnas exempelvis skolbibliotek med fackutbildad personal inom grund och gymnasieskolan? I planen så finns endast uppdrag för utbildningsförvaltningen att verka för att andelen bibliotek skall öka, om ett skolbibliotek har tillskapats under de kommande fyra åren har man då nått upp till målet? Här borde planen vara betydligt mer ambitiös.

Av 2 kap. 36 § skollagen följer det att eleverna i grundskolan, grundsärskolan, special-skolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska ha tillgång till skol-bibliotek. Bestämmelsen gäller såväl offentliga som fristående skolor, men trots detta finns det skolor, främst fristående, som fortfarande inte har skolbibliotek som en integrerad del av skolan utan hänvisar till närmaste folkbibliotek.

Vi anser att skolbiblioteket ska vara en integrerad del av skolan och att alla skolor ska ha skolbibliotek med utbildad personal. Något som också lyfts fram i planen.

Skolbiblioteken ska ge eleverna tillgång till ett rikt utbud av medier, till såväl skön- som facklitteratur. Ett bibliotek där välutbildad bibliotekspersonal samarbetar med den pedagogiska personalen kan locka fram och tillfredsställa barnens och ungdomarnas läslust, nyfikenhet och forskarintresse samt även hjälpa dem att orientera sig bland nya medier och i flödet av information på nätet. Forskningen visar att detta arbetssätt höjer elevernas studieresultat.

De bemannade skolbiblioteken har blivit färre visar statistik från Kungliga biblioteket. Bara 37 procent av de svenska eleverna har idag tillgång till bemannat skolbibliotek. Tillgången till skolbibliotek är lagstadgad men inte att de behöver vara bemannade. Samtidigt läser barn mindre idag. Läsningen och upptäckandet av litteraturen avgörande för varje barns läsförståelse, skrivande och kritiska tänkande. Skolbibliotekarier

har en nyckelroll att fylla när det kommer till att öppna dörrar till litteratur och media. Vi menar att det är viktigt att barn och unga får möta kunnig personal på sina skolbibliotek.

En välformulerad skolbiblioteksplan kan bara sättas i praktik av bibliotekarier, lärare och pedagoger i skolan. För att öka läsning bland barn och unga måste också mer resurser skjutas till skolan, det räcker inte med planer och strategier.

Sen är det viktigt att lyfta frågan om kommunala och fristående skolor när denna plan skall etableras då det för staden är lättare att påverka de kommunala skolorna. Vad säger att de fristående skolorna kommer att göra plats för skolbibliotek i sina lokaler samt anställa fackutbildad personal då det går ut över vinsten.

§ 9**Återkallelse av godkännande av huvudman för förskola****Beslut**

1. Utbildningsnämnden beslutar i enlighet med 26 kap. 13, 14 och 15 §§ skollagen (2010:800) att återkalla godkännande av Papegojan ekonomisk förening (org. nr. 716421-1810) som huvudman för förskolan Papegojan belägen på Segelflygsgatan 6A i Skarpnäcks stadsdelsnämndsområde från och med den 16 november 2020.
2. Utbildningsnämnden beslutar i enlighet med 26 kap. 16 § att beslut om återkallelse ska gälla trots att det inte har vunnit laga kraft.
3. Beslutet justeras omedelbart.

Ärendet

Utbildningsförvaltningen genomförde tillsyn av förskolan Papegojan under hösten 2019 med tillsynsbesök den 13 november 2019. Ett beslut fattades den 3 februari 2020 där huvudmannen ålades vidta åtgärder för att avhjälpa flera allvarliga brister. Förvaltningen har nu följt upp detta beslut för att se till att huvudmannen har avhjälpt påtalade brister.

Förvaltningen kan konstatera att förskolan fortfarande bedrivs med flera allvarliga brister som strider mot skollagen. Mot bakgrund av de två granskningar av utbildningen som förvaltningen har genomfört mellan åren 2014 till 2020, med flera uppföljningar, konstaterar förvaltningen att huvudmannen, förskolans ledning, inte har kompetens och förmåga att driva förskolan enligt gällande föreskrifter. Förvaltningen befarar vidare att brister kommer att avhjälpas tillfälligt för att sedan återkomma efter att tillsynsmyndigheten har avslutat sin granskning. Förvaltningen bedömer att huvudmannen saknar förmåga att avhjälpa återstående brister i verksamheten långsiktigt. Förvaltningen föreslår därför att nämnden ska besluta att huvudmannens godkännande för förskolan Papegojan ska återkallas.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom förskoleavdelningen och i samarbete med stadsledningskontorets juridiska avdelning.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår utbildningsnämnden att besluta följande:

1. Utbildningsnämnden beslutar i enlighet med 26 kap. 13, 14 och 15 §§ skollagen (2010:800) att återkalla godkännande av Papegojan ekonomisk förening (org. nr. 716421-1810) som huvudman för förskolan Papegojan belägen på

Segelflygsgatan 6A i Skarpnäcks stadsdelsnämndsområde från och med den 16 november 2020.

2. Utbildningsnämnden beslutar i enlighet med 26 kap. 16 § att beslut om återkallelse ska gälla trots att det inte har vunnit laga kraft.
3. Beslutet justeras omedelbart.

Beslutsgång

Ordföranden yrkade bifall till förvaltningens förslag och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med detta.

§ 10**En mer likvärdig skola (SOU 2020:28)****Beslut**

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.
3. Därutöver anföras följande:

Att klara skolan är den enskilt viktigaste faktorn för att våra barn ska kunna bygga sig ett gott liv. En likvärdig skola är en förutsättning för att alla elever ska få möjlighet att lyckas. Skolan skapar förutsättningar och möjligheter för Stockholms barn och unga. Alla barn i Stockholms skolor ska få en bra kunskapsutveckling som skapar förutsättningar för en bra framtid och möjliggör för dem att göra sina egna livsval oavsett var i staden de bor eller vilken bakgrund de har.

En stor andel av stockholmseleverna har valt fristående skolor. Dessa skolor är därför en viktig del av Stockholms utbildningssektor och bidrar, tillsammans med de kommunala skolorna, till att stärka Stockholm. Alla barn och familjer har egna behov och preferenser som har betydelse för vilken skola de väljer. Vi är stolta över den mångfald av skolor som Stockholm har för att tillgodose detta.

Vad gäller vissa av utredningens förslag och slutsatser har partierna i majoriteten olika ställningstaganden på riksnivå.

Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat "En mer likvärdig skola" (SOU 2020:28) till utbildningsnämnden för yttrande. Utredningen föreslår att staten bör ta ett större ansvar för skolans likvärdighet, bland annat genom att Skolverket etableras regionalt. Utredningen föreslår vidare att Skolverket får ansvar för ett nationellt skolvalssystem som införs för samtliga huvudmän, utifrån ett antal urvalsprinciper. Kötid som urval föreslås avskaffas. Utredningen föreslår även en rad förändringar av resursfördelning.

Förvaltningen delar utredningens problembild och instämmer i många av förslagen. Vissa av utredningens förslag, inte minst kring urval, skulle kunna bidra till en minskad segregation. Förvaltningen vill betona vikten av en nära uppföljning av de förslag som kan komma att genomföras, i syfte att analysera effekten av förändringarna. Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner tjänsteutlåtandet och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för ekonomi och styrning, i samverkan med grundskoleavdelningen och avdelningen för utveckling och samordning.

Ärendet har behandlats i samverkan med de fackliga organisationerna den 6 oktober 2020. Ärendet har också behandlats vid funktionshinderrådets sammanträde den 7 oktober 2020.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår utbildningsnämnden att besluta följande:

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Yrkande

Isabel Smedberg Palmqvist (L), Sophia Granswed Baat m.fl. (M), Richard Åkesson (MP), Claes Nyberg (C) och Christian Carlsson (KD) framlade ett eget gemensamt förslag till beslut enligt nedan och yrkade bifall för detta:

1. Att bifalla förvaltningens förslag till beslut.
2. Att därutöver anföra följande:

Att klara skolan är den enskilt viktigaste faktorn för att våra barn ska kunna bygga sig ett gott liv. En likvärdig skola är en förutsättning för att alla elever ska få möjlighet att lyckas. Skolan skapar förutsättningar och möjligheter för Stockholms barn och unga. Alla barn i Stockholms skolor ska få en bra kunskapsutveckling som skapar förutsättningar för en bra framtid och möjliggör för dem att göra sina egna livsval oavsett var i staden de bor eller vilken bakgrund de har.

En stor andel av stockholmseleverna har valt fristående skolor. Dessa skolor är därför en viktig del av Stockholms utbildningssektor och bidrar, tillsammans med de kommunala skolorna, till att stärka Stockholm. Alla barn och familjer har egna behov och preferenser som har betydelse för vilken skola de väljer. Vi är stolta över den mångfald av skolor som Stockholm har för att tillgodose detta.

Vad gäller vissa av utredningens förslag och slutsatser har partierna i majoriteten olika ställningstaganden på riksnivå.

Martin Westmont (SD) lade fram ett eget förslag enligt nedan och yrkade bifall för detta.

1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut.

2. Att därutöver anföra följande:

Utredningen föreslår att staten bör ta ett större ansvar för skolans likvärdighet. Det är ingen överdrift att påstå att skolan befinner sig i en djup och allvarlig kris och vi ser med oro på hur många elevers skolresultat halkar efter. Problemen vi ser i många skolor är inte en ekonomisk fråga, det ser vi inte minst genom att skolor som får mer resurser ändå presterar sämre när det kommer till skolresultaten.

Utredningens förslag kring urval och kvotering är något som ej bidrar till en bättre skola utan kommer istället slå negativt på många elevers skolgång. Vi anser att förvaltningen ska ta ett tydligt ställningstagande emot den här sortens förslag då de ej skapar en skola som ser till alla elevers bästa.

Vi stödjer även fortsättningsvis urval som kötid, vårdnadshavarnas önskemål, närhetsprincipen och syskonförtur. Förslag om att vissa elever ska förfördelas över andra, så kallad kvotering är vi negativa till. Förvaltningen ska tydligt ta avstånd från att man bortser från kötid och att vissa elever föreslås ges förtur till skolplatser före andra elever med en längre kötid.

Förvaltningen har redan i dag ett nära samarbete med Skolverket kring skolor med dåliga skolresultat. Dessa skolor har idag en fördelaktig socioekonomisk resursfördelning vilket betyder att man får mer pengar per elev än andra skolor. Resurserna finns för att förbättra skolresultaten, det som krävs är en ny syn på skolverksamheten, inte att flytta elever med dåliga resultat och placera de i klasser med elever där skolresultaten är bättre.

Avslutningsvis saknar vi en konsekvensanalys från förvaltningens sida om genomförda förslag blir verklighet. Har man tagit i beaktande att förslagen kommer drabba väldigt många barn och ungdomars skolgång negativt?

Beslutsgång

Ordföranden yrkade bifall till det gemensamma förslaget från L, M, MP, C och KD.

Ordföranden ställde yrkandena mot varandra och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med ordförandens yrkande.

Reservation

Martin Westmont (SD) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag.

Kadir Kasirga (S) m.fl. och Tina Kratz (V) m.fl. reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för förvaltningens beslut.

Särskilt uttalande

Kadir Kasirga (S) m.fl. anmälde ett särskilt uttalande enligt nedan:

Den svenska skolan ska vara likvärdig för alla elever oavsett skolform, var i landet man bor och vilken bakgrund man har. Kvaliteten ska vara så hög att kunskapsmålen nås och att skolverksamheten kan ta hänsyn till alla elevers förutsättningar och behov. Likvärdigheten handlar i grunden om att en elevs möjlighet att förverkliga sin potential i skolan inte ska vara beroende av elevens familjebakgrund, var eleven bor eller vilken skola eleven går på.

Så ser inte verkligheten ut idag. Varken i Stockholm eller i resten av landet. Den skolmarknad vi har sedan friskolereformen genomfördes av regeringen Bildt har skapat en djupt segregerad skola där kvalitetsspridningen mellan skolor är mycket stor och där ekonomisk vinst tillåts sättas före kvaliteten på utbildningen.

Valfrihet i grunden något positivt. Men det fria skolvalet har tillsammans med boendesegregationen och explosionen av vinstdrivande friskolor ökat skolsegregationen kraftigt. Elever delas upp utefter socioekonomisk bakgrund och var ifrån ens föräldrar kommer ifrån. Våra städer blir som konsekvens allt mer segregerade. Det här en av våra absolut viktigaste uppgifter som politiker; att bryta de ökande klyftorna i samhället.

Därför är denna utredning välkommen och vi ställer oss i stora drag positiva till förvaltningens remissvar. Vi skulle vilja lyfta några delar av förvaltningens svar som särskilt viktiga att jobba vidare med.

1. Nationellt skolval

Vi delar förvaltningens åsikt om att det finns en risk med att avståndet mellan skolverket som beslutsinstans och den sökande eleven kan bli för stort. Det för med sig att närheten och inflytandet för den enskilde riskerar att minska. Det finns idag ett nationellt antagningssystem för landet alla högskolor- och universitet som fungerar bra – vilket innebär att det borde vara genomförbart även för skolan.

Förvaltningen föreslår istället en modell där ansökan och skolplacering vid samtliga skolor oavsett huvudman ska via elevens hemkommun. Det är ett bra förslag och vi delar

förvaltningens bild av det skall underlätta för både vårdnadshavare, elever och skolverksamheten.

2. Principer för urval

Det behövs ett tydligare regelverk för urvalsgrunderna till skolan. Möjligheten idag är mycket begränsad och det är därför positivt att utredningen föreslår att urvalsgrunderna ska kunna anpassas för att i syftet att aktivt minska skolsegregationen.

Vi delar förvaltningens åsikt om att närhetsprincipen ska vara den överordnade urvalsmetoden samtidigt som vårdnadshavarnas val också ska väga tungt. Vidare tycker vi att det är bra att kötid som urvalsmetod ska tas bort då det är ett av de viktigaste verktygen för friskolor att tidigt selektera elever med högt motiverade vårdnadshavare ofta med en hög utbildningsbakgrund. Det är också bra att förvaltningen påpekar att fristående resursskolor använder kötid som urval och de också borde omfattas av utredningens förslag.

3. Skolspår

Förslaget om skolspår som urvalsmetod ser vi som mycket positivt. Det skulle möjliggöra för elever att få en sammanhållen skolgång F-9 i högre grad, det skulle motverka dränivering på elever från kommunala skolor till friskolor i årskurs 4 och 5 och underlätta för den långsiktiga planeringen av skolstrukturen.

Det ger också förutsättningar för att elevsammansättningarna ska kunna vara mer blandade – något vi vet är positivt både för låg- och högpresterande elever.

4. Resursfördelning

Vi ställer oss positiva till förvaltningens svar gällande en förändrad beräkning av grundbeloppet. Det är absurt att fristående skolor måste kompenseras för att staden har ett lagstadgat ansvar för skolförsörjningen för alla hemkommunselever och därmed får stora investeringskostnader för alla nya skolor som byggs. Varje år åter lokalkostnaderna upp en större del av verksamhetens resurser – en långsiktig lösning för att kompensera för detta utan att samma summa måste anslås friskolorna måste hittas.

Vi delar förvaltningens bild av att det behövs ett utökat statsbidrag baserat på socioekonomiska faktorer och att det är positivt att de riktade bidragen slås ihop till ett generellt

sektorsbidrag. Det skulle underlätta för verksamheterna att ta del av pengarna utan behöva lägga relativt stora summor och flertalet arbetstimmar på administrationen som krävs för att söka bidragen.

5. Insatser för likvärdighet i ett bredare perspektiv

Lärarnas förutsättningar för att möta elever med olika behov och utifrån det kompensatoriska uppdraget ge en god utbildning till elever med störst utmaningar måste stärkas. Vi delar bilden av att utbilda lärare i grundläggande kompetens är viktigt – men skolan behöver också vara fullt finansierad och fler lärare och pedagoger behövs i klassrummen. Kompetensfrågan är väldigt viktig för en ökad likvärdighet och här behöver samtliga parter hjälpas åt, även då ett stort ansvar ligger på staten.

Tina Kratz m.fl. (V) anmälde ett särskilt uttalande enligt nedan: I stor uträkning håller vi med förvaltningen, men först måste vi ändå lyfta det som denna utredning valt att inte ta med.

Trots att vi alla är eniga om att den ökade skolsegregationen och minskande likvärdigheten i skolan är ett allvarligt problem, så har utredningen bakbundits av punkt nio i januariöverenskommelsen, ”regeringen kommer inte att driva eller arbeta vidare med förslag om vinstförbud eller andra förslag med syftet att införa vinstbegränsningar för privata aktörer i välfärden.”

Vänsterpartiet har starkt stöd i forskning när vi hävdar att friskolereformen och det fria skolvalet - i praktiken införandet av en skolmarknad i Sverige - är orsak till mycket av den brist på likvärdigt som vi nu har.

Det fria skolvalet är ett icke-fungerande skolvalssystem som bidrar till att öka segregation och som förstärker den redan befintliga segregation som finns i samhället på grund av den ekonomiska politiken.

OECD:s utbildningschef Andreas Schleicher har sagt att utbildningen i Sverige inte är likvärdig och att segregationen ökar på grund av att utbildning har blivit en handelsvara där föräldrar och elever ses som kunder. Han har vid flertal tillfällen varnat för att gapet mellan elever fortsätter att öka i Sverige. Han har även föreslagit att resurserna styrs om så att skolor i socioekonomiskt utsatta områden får mer stöd. Vänsterpartiet instämmer i kritiken.

Den obegränsade vinstjakten har gjort att pengar som skulle kunnat gå till skolan försvinner ut i vinst och skatteparadis. De vinstdrivande friskolorna i kombination med det fria skolvalet i grundskolan gör att barn från hyreslägenheter och villaområden inte längre möts, ens i skolans klassrum.

Det är märkligt att de borgerliga partierna och Miljöpartiet inte ser det som en majoritet av Sveriges befolkning ser, det största problemet i skolan är att vi som enda land i världen tillåter vinstuttag i verksamhet som bekostas av offentliga medel.

Flera av de förslag som utredningen lägger fram är bra och kommer säkert ha en viss effekt på likvärdigheten i skolan. Vänsterpartiet anser exempelvis att det är ett bra förslag att gå tillbaka till principen att kommunerna har en större kostnad pga. sitt större ansvar och därför bör ha en större del av skolpengen. Dock är grundfelet i den svenska modellen just skolpengen, vilket gör att friskolor kan alstra enorma vinster, pengar som istället bör stanna kvar inom välfärden. Att Sverige är det enda land som tillåter detta vinstuttag blir vi trötta på att upprepa, men vi gör det för att understryka att vi är unika men tyvärr inte på ett positivt sätt.

Det vi vill ha en gemensamt finansierad och demokratiskt styrd skola där det är behoven som styr resursfördelningen, en skola där eleverna får det stöd och den stimulans som behövs för att ta emot, skaffa och söka kunskap.

Den nuvarande skolfinansieringssystemet med skolpeng måste avskaffas - det skulle öka likvärdigheten i skolan. Kostnaderna för att bedriva undervisning är i stort sett desamma oavsett klassens storlek, vilket leder till att klassernas storlek riskerar växa och personaltätheten minska.

Vi anser även att det är dags att återinföra skolpliktsavdraget. Sveriges mycket generösa regler för offentliga bidrag till privatskolor samtidigt som dessa skolor kan använda bidragen som de vill, medan kommunens skyldighet att erbjuda alla elever utbildning samt en beredskap att ta emot elever från friskolor som går i konkurs. De enskilda huvudmännen har inte samma skyldigheter, syften eller ambitioner som de kommunala skolorna och har därför inte samma kostnader. De privata skolorna blir alltså överkompenserade ekonomiskt medan den kommunala verksamheten tvingas skära ned.

Att komma med likvärdighetsbidrag och liknande reformer kommer inte att leda till en systemförändring. Det är, återigen, enbart att släcka en sätta plåster på ett gapande sår, ett sår som läcker skattepengar.

Marcus Larsson från tankesmedjan Balans har kommit med en rapport där han beskriver om hur kommuner i dag riggar för etablering av fristående skolor, tillsammans med byggbolag och andra. Vi menar att de här frågorna hör ihop. Så länge vi har kvar det fria skolvalet i grundskolan kvarstår problematiken.

Socialdemokraterna lovade i sitt valmanifest att bryta skolsegregationen, det enda sättet att på riktigt bryta den negativa utvecklingen i svenska skolan är att sätta stopp för marknadstänkandet, det har inte i skolan att göra.

Vad PISA visar är att svensk skolpolitik faktiskt är bra på en sak – att låta de ökande samhällsklyftorna återspeglas inom skolan. Det går bättre för elever som har högutbildade föräldrar med höga inkomster. Det går däremot inte alls lika bra för elever som har tuffare förutsättningar, elever som kommer från hem där föräldrarna i många fall har osäkra deltidsjobb och saknar pengar för att skaffa privat läxhjälp.

Utredningens namn en likvärdig skola bör vara ledstjärnan i det fortsatta arbetet och den evidens som visar på att den svenska skolan idag är fragmentiserad och i högsta grad ojämlig och orättvis bör tas på allvar.

Vi är inte emot de förslag som försöker kompensera de ojämligheterna som målas upp i underlaget. Som att återgå till principen att kommunerna ska kunna göra avdrag för den merkostnad de har för sitt mer omfattande uppdrag från ersättningen till fristående. De fristående skolkoncernernas vinstuttag tyder med all önskvärd tydlighet att det nuvarande systemet överkompenserar dem. Men man kommer inte undan att den svenska skolan misslyckas med ett av sina mest grundläggande uppdrag; att kompensera för elevernas olika förutsättningar. Skulden hamnar på dem som släppt in vinstintresset i skolan, och när man sett skadeverkningarna inte vill göra något åt det. Istället finns där en önskan om fler fria val och en tro på att marknadens allsmäktiga kraft ska lösa läka den svenska skolan. Tar man inte bort roten till olikvärdigheten så kan man uppfinna hjulet hur många gånger som helst, men man kommer inte på allvar komma till rätta med problemet.

§ 11**Idrottsutbildningar i gymnasie- och gymnasiesärskola****Beslut**

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat ett förslag från utbildningsdepartementet till utbildningsnämnden.

Utbildningsdepartementet har genomfört en översyn av riksidrottsgymnasier och nationellt godkända idrottsutbildningar. Syftet är att elitidrottande ungdomar ska kunna kombinera en gymnasial utbildning med en elitidrotts-satsning. Det föreslås att det endast ska finnas en typ av gymnasie- eller gymnasiesärskoleutbildning med specialidrott som ska vara riksrekryterande. Ämnet specialidrott ska endast få erbjudas inom denna utbildning.

Förvaltningen ställer sig i huvudsak positiv till förslaget, men efterfrågar samtidigt ett antal förtydliganden. Förvaltningen önskar ett klagörande om vilka krav som kommer att ställas på anordnaren när det gäller boende för elever som kommer från andra delar av landet. Förvaltningen ifrågasätter också utredningens förslag om att huvudmannen ska stå för kostnaden för individuell idrottsutrustning för de elever som av ekonomiska skäl inte kan bekosta detta. Förvaltningen konstaterar vidare att det troligen kommer innebära en högre kostnad för inackorderingstillägg om förslagen genomförs. Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom gymnasieavdelningen i samarbete med avdelningen för ekonomi och styrning.

Ärendet har behandlats i samverkan med de fackliga organisationerna den 6 oktober 2020. Ärendet har också behandlats vid funktionshinderrådets sammanträde den 7 oktober 2020.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår utbildningsnämnden att besluta följande:

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

2. Beslutet justeras omedelbart.

Beslutsgång

Ordföranden yrkade bifall till förvaltningens förslag och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med detta.

§ 12**Programpriser och strukturtillägg inom gymnasieskolan
2021****Beslut**

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens förslag till tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Ärendet

Stockholms stad tar emot ett stort antal gymnasieelever från andra kommuner och får kostnadsersättning för dessa enligt prislistan för nationella program inom samverkansområdet inom Stockholms län. Programpriserna för gymnasiet ses över årligen, efter dialog med kommunledningarna i Stockholms län. Storsthms styrelse har beslutat att rekommendera en prislista för 2021 med oförändrade programpriser och strukturtillägg, med hänsyn taget till kommunernas ekonomiska förutsättningar.

Utbildningsförvaltningen har i huvudsak inga invändningar mot förslagen. Förvaltningen föreslår dock att fast ersättning till studievägsvarianten mindre undervisningsgrupper begränsas till kommunala skolor inom samverkansområdet. Förutsättningarna vad det gäller de mindre undervisningsgrupperna skiljer sig åt mellan kommunala och fristående skolor. Vid stadens mindre undervisningsgrupper genomförs prövningen av en elevs behov av att delta i dessa inte av skolan utan av en annan enhet. Förvaltningen anser därför att för fristående skolor ska ersättningen till elever i omfattande behov av särskilt stöd, i enlighet med skollagen, hanteras genom ansökan om tilläggsbelopp. Förvaltningen konstaterar också att den redovisade kostnadsökningen för gymnasieskolan är högre än förslaget om oförändrade programpriser. Förvaltningen kan dock inte bedöma den fulla effekten av detta för nämndens budget, eftersom budgetförslaget för staden inte är presenterat än. Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner tjänsteutlåtandet och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av avdelningen för ekonomi och styrning i samverkan med gymnasieavdelningen och avdelningen för uppföljning och samordning.

Ärendet har behandlats i samverkan med de fackliga organisationerna den 6 oktober 2020. Ärendet har också behandlats vid funktionshinderrådets sammanträde den 7 oktober 2020.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår utbildningsnämnden att besluta följande:

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Beslutsgång

Ordföranden yrkade bifall till förvaltningens förslag och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med detta.

§ 13

Yttrande till Riksdagens ombudsmän (JO)

Beslutet publiceras inte.

§ 14

Övriga frågor

Inga övriga frågor vid dagens sammanträde.